

Recenzja osiągnięć naukowych oraz aktywności naukowej p. dr Agaty Barczewskiej-Dziobek z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 16 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 565 z późniejszymi zmianami).

1. Pani dr Agata Barczewska-Dziobek wskazała pracę „Partnerstwo publiczno-społeczne jako zasada w prawie administracyjnym”, Rzeszów 2019, jako osiągnięcie naukowe, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, które ma stanowić znaczny wkład w rozwój dyscypliny prawa zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Autorka wybrała za przedmiot swoich zainteresowań, charakteryzowanych w ocenianej pracy, problem badawczy, który uznaje za doniosły dla prawa administracyjnego i nauki prawa administracyjnego oraz dla jej rozwoju. Rozprawa habilitacyjna zawiera opisy badań i ich wyniki, nawiązujące do problematyki, która stopniowo znajduje swoje miejsce w nauce prawa administracyjnego. Powraca w swoich rozważaniach również do ustaleń nauk innych dziedzin prawa i je systematyzuje. Nie poprzestaje jednak na porządkowaniu dorobku nauki prawa administracyjnego czy też jego weryfikacji z uwzględnieniem postępów w ujęciach normatywnych partycypacji społecznej w wykonywaniu zadań publicznych. Rozprawa Pani A. Barczewskiej-Dziobek niewątpliwie przynosi przede wszystkim nowe ustalenia naukowe odnośnie partycypacji społecznej, weryfikujące i poszerzające dorobek nauki prawa administracyjnego.

2. Badania nad stanem prawa odnośnie udziału społeczeństwa w procesach czy szczegółowych procedurach realizacji zadań publicznych pozwoliły Autorce na sporządzenie ustaleń i uwag odnośnie obecności w systemie prawa odpowiednich regulacji prawnych. Pani Habilitantka wskazała zarazem na tendencje w rozwoju ujęcia normatywnego partycypacji społecznej. Zwłaszcza ustaliła, że ustawodawca podejmuje inicjatywy wzmacniania obecności społeczeństwa w życiu publicznym, co odnosi do partycypacji w realizacji przez administrację publiczną jej zadań. Podjęła zarazem wyzwanie ich syntetyzacji

oraz otworzenia nowego pola badawczego. Nowym bowiem zadaniem dla nauki prawa administracyjnego jest sprawdzenie, czy wskazana wyżej tendencja rozwoju zainteresowania prawodawcy polskiego udziałem społeczeństwa w życiu publicznym przez nadanie owemu udziałowi wymiaru właściwego dla społeczeństwa partycypacyjnego prowadzi do kształtowania się szczególnej zasady, zakorzenionej w odpowiednich prawno-administracyjnych regulacjach ustawowych i potwierdzonej w stanowisku ustrojodawcy. Nie są znane analizy naukowe partnerstwa, podejmowane z takiej perspektywy badawczej.

3. Na pozytywną ocenę zasługuje również metoda badawcza, przyjęta dla rozwiązania wyłożonego wyżej problemu. Autorka dokonała w swoich analizach nie tylko przeglądu właściwych dla przedmiotu pracy ogólnych oraz szczegółowych regulacji z dziedziny prawa administracyjnego oraz orzecznictwa sądowego. Wskazała zarazem na tendencje czy kierunki rozwoju w stanowisku polskiego prawodawcy, ukształtowane w analizowanych źródłach prawa. Autorka wykazała, że regulacje prawno-administracyjne kształtują treść współpracy instytucji społeczeństwa obywatelskiego z administracją nie tylko w wybranych aspektach czy dziedzinach współdziałania. W regulacjach prawnych widać również konsekwencję polskiego prawodawcy w pogłębianiu partycypacji społeczeństwa w sprawowaniu władzy publicznej, wykonywanej przez administrację publiczną przez ujmowanie jej nie tylko w wymiarze deklaracji prawodawczej. Ustawodawstwo jest przede wszystkim źródłem odpowiednich instytucji materialno-prawnych oraz regulacji proceduralnych, które nadają owej partycypacji wymiar materialny; operacjonalizuje wywodzone z konstytucji dyrektywy, kształtujące sytuację jednostki (obywatela) oraz społeczeństwa jako podmiotu życia publicznego. Rozwiązania prawno-administracyjne układają się tym samym w spójną koncepcję odnośnie przedmiotu i instrumentów urzeczywistniania współdziałania między administracją i instytucjami społeczeństwa obywatelskiego.

Zauważyć należy, że tak opisane osiągnięcie naukowe zostało osiągnięte nie tylko przez rzetelne przywoływanie i uznawanie dotychczasowego dorobku nauki prawa administracyjnego czy – w mniejszym stopniu - prawa konstytucyjnego w ujęciach problemów szczegółowych. Przyjęto w badaniach szerszą perspektywę spojrzenia od spotykanej w opracowaniach poświęconych problemom prawnym udziału społeczeństwa obywatelskiego w życiu publicznym. Uwzględniając dotychczasowe ustalenia nauki prawa administracyjnego czy nauki administracji – chociaż nie zawsze przez ich szeroką prezentację (o czym w części recenzji poświęconej rozważaniom zawartych w

poszczególnych rozdziałach opracowania), poddano je zarazem samodzielnej weryfikacji z uwzględnieniem rozwoju prawodawstwa, właściwego dla przedmiotu pracy. Autorka nadała dotychczasowym ustaleniom nauki prawa administracyjnego co najmniej pogłębiony wymiar w charakterystyce treści partycypacji społecznej w wykonywaniu władzy czy miejsca form owego współsprawowania w katalogu form współdziałania państwa (władzy publicznej) i społeczeństwa.

Habilitantka wzniosła się ponad ustalenia cząstkowe, przyjęte w nauce prawa administracyjnego a ogarniające szczegółowe dziedziny aktywności administracji publicznej (np. pomoc społeczna, prywatyzacja zadań publicznych, oświata), ale zarazem ich nie odrzuciła. Oceniana rozprawa habilitacyjna zawiera rozważania oraz wyniki badań, w których znajdujemy ustalenia nie tylko syntetyzujące, ale też pogłębiające naszą dotychczasową wiedzę. W opracowaniu znajdujemy także liczne zestawienia ustaleń, poczynionych w analizach nad prawno-administracyjnymi aspektami partycypacji społecznej w administrowaniu z konstytucyjnymi ujęciami tej problematyki, które polski ustawodawca wprost lub też przez regulacje z innych sfer życia publicznego i prywatnego wiąże ze społeczeństwem obywatelskim oraz rolą jednostki w życiu publicznym. Uwzględniła w tej warstwie rozważań stanowisko Trybunału Konstytucyjnego, który w swoich judykatach prezentuje poglądy, powszechnie akceptowane – jak się wydaje - o partycypacji społeczeństwa w sprawowaniu władzy publicznej.

Autorka podjęła zarazem starania skierowane na naświetlenie omawianych zagadnień w sposób wszechstronny, co zwłaszcza oznacza korzystanie z dorobku nauki nie tylko prawa administracyjnego czy prawa konstytucyjnego. Wartością pracy jest także przywoływanie i uwzględnianie w analizach dorobku innych nauk prawnych – czy szerzej rzecz ujmując - społecznych (socjologia prawa, filozofia prawa, etyka, teoria prawa). Autorka wykazuje przy tym dobrą znajomość dorobku wywołanych wyżej dyscyplin naukowych, zwłaszcza przez umiejętne ich aplikowanie w analizach nad problemami prawno-administracyjnymi, które wyróżnia dla osiągnięcia podstawowego celu badawczego czy też w rozważaniach szczegółowych. Rzetelna wiedza o osiągnięciach, np. teorii czy filozofii prawa pozwoliła na właściwe wyróżnienie w tych dziedzinach nauki ustaleń, podstawowych dla przedmiotu rozprawy oraz ich uwzględnianie w analizach prawnych.

Czytelnik otrzymał tym samym opracowanie spójne w warstwie koncepcyjnej oraz ważne dla nauki prawa administracyjnego w ustaleniach.

Omówiona wyżej metoda badawcza, która inspiruje do poszukiwania w innych niż prawo administracyjne i nauki szczegółowe innych dziedzin prawa uzasadnienia stanowiska ustawodawcy, wystawionego w treści właściwych regulacji prawnych, również inspiruje do pozytywnej oceny odnośnie wartości naukowej ocenianego opracowania, formułowanej z innej perspektywy, niż metody badań. Czytelnik zostaje bowiem wprowadzany w procesy kształtowania treści normatywnych oraz ich interpretowania w praktyce czy orzecznictwie sądowym, które ogarniają także ujęcia zakodowanych w normach prawnych wartości o charakterze szczególnie doniosłym. Przyjmowane są one przez ustawodawcę i charakteryzowane z perspektywy godności człowieka i konstytucyjnie ukształtowanych instrumentów służących jej ochronie. W godności człowieka, którą ustrojodawca uznaje za źródło jego praw i wolności, zakorzenione jest także prawo społeczeństwa do sprawowania władzy publicznej – także w formach urzeczywistniających partnerstwo z władzą publiczną.

Zakorzenienie partnerstwa publiczno-społecznego w godności człowieka prowadzi zarazem do wiązania z partnerstwem przymiotów, które mają rangę wartości konstytucyjnych. Habilitantka wskazała na konstytucyjne przesłanki, determinujące uznanie partnerstwa publiczno-społecznego za zasadę prawną, której ranga ma wymiar wywodzony z regulacji konstytucyjnych. Ustalenie to niewątpliwie ma istotne znaczenie przede wszystkim dla nauki prawa administracyjnego; uważam, że można je weryfikować w kategorii ważnego wkładu w rozwój nauki prawa administracyjnego.

4. Poglądy innych autorów są przywoływane nie tylko dla informacji o stanie nauki. Służą one przede wszystkim jako źródło inspiracji dla własnych, autorskich pomysłów w wyborze kierunków badań czy ujęć lub charakterystyk zjawisk, wywoływanych przez przedmiot opracowania. A. Barczewska-Dziobek uwzględnia dorobek nauki, charakteryzując przywoływane treści ze znajomością ich specyfiki, kształtowanej przez właściwości przedmiotu czy metod badawczych dyscypliny naukowej, która jest źródłem aplikowanych w pracy poglądów. Ocenę tę odnoszę szczególnie do rozważań, w których Autorka ustalała znaczenia (treści) pojęć, terminów czy określeń, którymi posługuje się prawodawca w rozwiązaniach w celu właściwego wprowadzania społeczeństwa w instytucjonalne relacje z administracją o charakterze partycypacyjnym. Pośród elementów treściowych tych pojęć znajdujemy także pierwiastki wartościujące

regulowane sytuacje czy też odniesienia do dorobku nauk społecznych, w których znajdujemy ujęcia treściowe tych wartości, przywoływane przez prawodawcę w treści regulacji normatywnych.

Korzystanie z ustaleń, wywodzonych z dorobku innych dziedzin nauk społecznych dla sporządzenia właściwej interpretacji znaczeniowej terminów czy pojęć, którymi posługuje się prawodawca w rozwiązaniach, stanowiących o partnerstwie publiczno-społecznym, wzmocniło wartość ocenianej pracy ustaleń. Tak określona metoda badań pozwala na osiągnięcie pogłębionych ustaleń w interpretacji stanowiska prawodawcy, które niekiedy odbiegają od poglądów przyjmowanych w nauce – zwłaszcza prawa administracyjnego, formułowanych z uwzględnieniem reguł właściwych dla leksykalnej, formalistycznej interpretacji wykładniczej norm prawnych. Autorka udanie zweryfikowała bowiem w charakterystykach odpowiednich regulacji prawnych szczególnych hipotezę badawczą o konstytucyjnej determinacji sytuacji instytucji społeczeństwa obywatelskiego wobec władz publicznych w procesach wykonywania (sprawowania) władzy publicznej. Wskazała na obecność w ujęciach prawno-administracyjnych, które należą do polskiego systemu prawa, oraz w regulacjach prawa europejskiego – zwłaszcza prawa unijnego, odniesień do szczególnego rodzaju relacji obywateli wobec władzy publicznej. Kształtują je stosunki obywateli (społeczeństwa) o charakterze partycypacji, które łączą i wiążą ich strony dla celów wykonywania zadań publicznych.

Przyjęta przez Autorkę ocenianej rozprawy metoda badawcza prowadzi także na pola badawcze, które pozwalają nie tylko na weryfikację dotychczasowych ustaleń, ale – przede wszystkim – inspirują do wywoływania nowych wyzwań naukowych. Doprowadziła do ważnego ustalenia jakim jest wyróżnienie partycypacji społecznej jako zjawiska, które ma także wymiar zasady ukształtowanej w prawie administracyjnym i zakorzenionej w stanowisku ustrojodawcy.

Oceniana rozprawa pozwala na przyjęcie ustalenia, że jej Autorka jest dobrze przygotowana do prowadzenia badań nad problemami, które wymagają prowadzenia analiz o charakterze interdyscyplinarnym.

5. Pogląd o obecności w polskim systemie prawa regulacji prawnych o partnerstwie publiczno-społecznym, ułożonych w sposób uprawniający do wywodzenia z ich treści zasady prawno-administracyjnej, którą potwierdzają regulacje Konstytucji, niewątpliwie jest ważny i istotny dla nauki prawa administracyjnego. Ocenę tą formułuję zdając sobie zarazem sprawę z pewnych

słabości, które widzę zwłaszcza w rozważaniach uzasadniających stanowisko Pani Habilitantki.

Zdarzają się w tych omówieniach także rozważania powierzchownie, a niekiedy wręcz czysto opisowo wzmiankujące o poglądach innych autorów - zwłaszcza z dyscyplin usytuowanych poza nauką prawa administracyjnego. Przede wszystkim rozważania charakteryzuje widoczne gołym okiem założenie, że czytelnik jest dobrze wprowadzony w ogólne i szczegółowe problemy rozważane w opracowaniu. Autorka przyjęła, że czytelnik powinien sam konfrontować prezentowane w pracy poglądy ze stanem wiedzy – także w nauce innych dziedzin społecznych niż nauki prawne. Założenie takie ma oczywiście swoje usprawiedliwienie. Nie zawsze jednak jest ono korzystne przy ocenie wartości ustaleń naukowych, jeżeli w postępowaniu poprzedzającym sformułowanie hipotezy badawczej czy też przyjęcie stanowiska, pominięto zwłaszcza odniesienia do dyskusji w nauce, którą przecież charakteryzują polemiki czy spory. Czytelnik nie powinien pozostawać w przekonaniu, że przywoływane poglądy innych autorów dominują czy wręcz wyłącznie one zasługują na wsparcie. Wskażę na takie sytuacje w dalszej części opinii.

Pewną słabością pracy wydaje się również pozostawienie poza uwagę Autorki dorobku nauki innych państw. Pogląd ten odnoszę także do nauki prawa administracyjnego. Rozprawa habilitacyjna Pani dr Agaty Barczewskiej-Dziobek jest przykładem dzieła naukowego, w którym Autorka koncentruje uwagę przede wszystkim na ustaleniach nauki prawa administracyjnego i innych nauk społecznych jednego kraju. Poglądu tego nie podważa przywoływanie w pracy opracowań Dworkina, Habermasa czy Schmidta-Assmanna.

Skupienie uwagi w badaniach na stanowisku przede wszystkim polskiego ustawodawcy, bez osadzenia analiz w szerszym, prawno-porównawczym kontekście normatywnym przez uwzględnienie regulacji obowiązujących w innych państwach czy też dorobku nauki prawa administracyjnego autorów, którzy reprezentują doktrynę zwłaszcza państw Unii Europejskiej można usprawiedliwiać nowatorskim wyzwaniem badawczym, sformułowanym przez Habilitantkę. W nauce prawa polskiego nie podjęto bowiem próby wyróżnienia zasady partnerstwa-publiczno-społecznego jako odrębnej zasady prawno-administracyjnej, zakorzenionej w rozwiązaniach konstytucyjnych oraz poddania jej charakterystyce z uwzględnieniem właściwych regulacji prawnych. W tym wymiarze oceniana rozprawa habilitacyjna spełnia rygory wyłożone w art. 16 ustawy o stopniach i tytule naukowym.

2. Przechodząc do ocen szczegółowych, które odnoszę do charakterystyk ujętych w kolejnych rozdziałach rozprawy, uznaję jej układ i systematykę rozważań za odpowiednie w zestawieniu do złożań badawczych oraz jej celów. Pogląd ten wywodzę także z treści, pomieszczonych w rozdziale I pracy. Wprowadza on do głównego nurtu badań, które w kolejnych rozdziałach nawiązują do ustaleń nad istotą treściową partnerstwa publiczno-społecznego jako zjawiska społecznego oraz nowego przedmiotu regulacji prawnej. Autorka kompetentnie wskazała na kategorie interesu społecznego, wiązane ze stronami (uczestnikami) współdziałania charakteryzowanego w ujęciach właściwych dla partnerstwa publiczno-społecznego. Wyróżniła również formy owego współdziałania. W swoich analizach odnośnie rozumienia terminu partnerstwo nawiązano do kilku pozycji z literatury, co jednak uznaję za wystarczające dla konfrontowania własnej, autorskiej definicji partnerstwa (s. 15) z ogólnie zarysowanym stanem wiedzy, ujętej w przywoływanych pozycjach z literatury naukowej.

Tytuł punktu 2.2 zapowiada rozważania pogłębione na temat pojęcia partnerstwa w naukach prawnych. Zapowiedź wprowadzie została zrealizowana, ale uwagę badawczą skoncentrowano na Kodeksie spółek handlowych oraz Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym. Widać gołym okiem, że w tej części rozdziału I pracy Autorka pobieżnie realizuje zamiar badawczy sygnalizowany w tytule omawianej części rozważań. Znacznie lepiej oceniam dalsze rozważania na temat publicznoprawnych ujęć partnerstwa publiczno-prywatnego. Widać w nich szersze odniesienia do nauki prawa administracyjnego, weryfikowane z własnymi ocenami i poglądami, które prowadzą do wyróżnienia partnerstwa sensu largo (s. 20).

Podobnie pozytywne nastawienie odnoszę do analiz prowadzących do charakterystyki „modelu państwa sieciowego” (s. 18). Uwagi o sytuacji partnera społecznego (pkt 3.2.) są opisowe, ale zawierają też nutę refleksji naukowej o determinacji prawnej tego statusu. Poza uwagę badawczą pozostawiono jednak stanowisko Trybunału Konstytucyjnego o społeczeństwie partycypacyjnym. Dalsze rozważania (pkt 3.3. Przedmiot partnerstwa) nie są natomiast równe w wartościach treściowych oraz odnośnie sposobu wykładania myśli. Autorka trochę zawodzi czytelnika, redagując problem badawczy, by następnie sformułować swoje stanowisko bez pogłębionej refleksji nad jego uzasadnieniem (np. s. 32 – o pojęciu administracji publicznej). Podobnie – na s. 33

wzmiankowano o kompetencji administracji publicznej, ale bez wskazania na znaczenie tego określenia dla dalszych badań. W przedstawionych na tej samej stronie omówieniach kategorii interesu publicznego - nie wskazano na autorów (polskich), którzy od lat zajmują się tą problematyką w badaniach nad administracją publiczną. Natomiast dalsze analizy nad przedmiotem partnerstwa publiczno-społecznego sensu largo (s. 34 i n.) wykazują wysoką kompetencję do badań nad stanem prawa; zauważam zwłaszcza odpowiednie i usystematyzowane wykorzystanie poglądów nauki. Można jednak mieć zastrzeżenie, czy słuszny jest pogląd o aktualnym stanie nauki odnośnie działań administracji publicznej, jeżeli przywołano (s. 35 – przypis 91) tylko dwie prace opublikowane w 2008 roku (zalecam zwrócenie uwagi chociażby na „System Prawa Administracyjnego” – red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel i podana tam literatura). Wnioski rozdziału I uznaję za wartościowe. Autorka wyróżniła i poddała charakterystyce istotę treściową partnerstwa publiczno-społecznego, formy prawne i kategorie partnerstwa. Ustalenia te stanowią dobre wprowadzenie do dalszych badań.

3. Rozdział drugi należy do wartościowych w systematyce rozprawy. Podjęto w nim wyzwanie określenia cech znamienych polityki publicznej jako przedmiotu partnerstwa publiczno-społecznego. Założenia badawcze pozwoliły na wykorzystanie narzędzi, które wyróżniono w rozdziale poprzednim. Pogląd ten odnosi się do form działania administracji (akt administracyjny – decyzja), przyjmowanych dla kreowania i realizacji polityk publicznych oraz procedur, w których są one kształtowane i urzeczywistniane. Wartościowe są rozważania, w których omówiono politykę publiczną jako zjawisko społeczne. Poruszono w nich problemy znajdujące się w polu zainteresowania nauk społecznych (o społeczeństwie) oraz rozważane z perspektywy prawa administracyjnego. Zauważamy w tym rozdziale przywoływanie poglądów nauki – i to w szerokiej ich palecie.

Podobnie pozytywnie oceniam wartość ustaleń, w których wyróżniono formy działania administracji, powiązane z właściwymi politykami publicznymi – z uwzględnieniem roli aktów prawnych zaliczanych do form prawnych planowania. Ważne jest ustalenie o znaczeniu i służebnej roli aktów prawnych realizowanej przez administrację funkcji zarządzania rozwojem. Pozwoliło to na zarysowanie wstępne kolejnego problemu badawczego przez wskazanie na znaczenie roli prawodawcy (prawa) jako źródła inspiracji działań planowania w sferze polityk społecznych (publicznych) oraz odnoszonych do udziału w tych działaniach społeczeństwa.

4. Kolejny trzeci rozdział rozprawy zawiera rozważania, prowadzone na dwóch płaszczyznach. Autorka powraca w nich do wyróżnionych wcześniej terminów i określeń – zwłaszcza do znaczenia partnerstwa w zestawieniu z partycypacją oraz współdziałaniem. Słusznie wskazała na „zależności znaczeniowe” (s. 58) między wskazanymi wyżej terminami. Pozwoliło to na ustalenie cech tożsamościowych każdego z nich, co umożliwiło wskazanie zarazem na celowe czy pożądane relacje między zjawiskami, które terminy te wyróżniają. Rozważania charakteryzuje dobre, bo przeglądowe omówienie poglądów ważnych przedstawicieli różnych dyscyplin nauki, zwłaszcza odnośnie partnerstwa, ale także istoty współdziałania – tak w ujęciu czynnego jak też uczestniczącego udziału jednostek i ich różnych form stowarzyszeniowych (zrzeszeń wspólnotowych) w aktywności administracji publicznej.

Podobnie pozytywnie oceniam dalsze analizy w rozdziale III, w których omówiono znaczenie współdziałania i jego form (akty współdziałania – s.78), przyjmowanych dla uczestniczenia społeczeństwa w sprawowaniu władzy publicznej. Wskazano słusznie także na rolę administracji publicznej w podejmowaniu inicjatyw współdziałania dla „realizacji dobra wspólnego” (s. 79). Autorka powiązała wreszcie współdziałanie jako zjawisko społeczne i przedmiot regulacji prawa z kooperowaniem czy współuczestniczeniem oraz współdecydowaniem, a także współadministrowaniem. Pozwoliło to na wyróżnienie różnych modeli współdziałania, których tożsamość i dystynkcję między nimi wyznaczają pierwiastki, określające szczegółowe instrumenty współdziałania (np. kooperowanie czy współadministrowanie). Powyżej wyróżnione ustalenia zostały wykorzystane w dalszych analizach i osiągnięcie w nich podstawowego celu w tej części badań przez wskazanie na elementy znamienne partnerstwa publiczno-społecznego oraz jego kategorie, wyróżnione z uwzględnieniem stopnia intensywności udziału społeczeństwa przy kształtowaniu polityk publicznych oraz przy ich realizowaniu (s. 92).

5. Rozdziały IV oraz zwłaszcza V mają kluczowe znaczenie w badaniach nad partnerstwem publiczno-społecznym jako zjawiskiem społecznym i instytucją prawa administracyjnego. Pani Habilitantka łączy w nich swoje zainteresowania problemami, zaliczanymi tradycyjnie do prawa administracyjnego, które stanowią jeden z filarów tożsamości tej gałęzi prawa (zasady prawa) z rozważaniami na temat ich miejsca i znaczenia we współczesnych rozwiązaniach tej dziedziny prawa. W rozdziale IV znajdujemy zwłaszcza odwołania do osiągnięć klasycznej nauki prawa administracyjnego, w której Autorka szuka odpowiedzi na pytanie o ich znaczenie w związku z nowymi kierunkami i polami regulacji

prawno-administracyjnych. Wiąże zwłaszcza rozważania o zasadach i nowych instytucjach tej dziedziny prawa publicznego z działaniami administracji wobec społeczeństwa, weryfikowanych w kategoriach właściwych dla dobra publicznego.

W tej części rozważań wskazano także na kontekst aksjologiczny ustroju państwa (s. 97), który w istotny sposób determinuje kierunki interwencji prawodawczych przez wzmacnianie partycypacji społecznej w zarządzaniu władztwem publicznym. W konsekwencji – Autorka wskazuje na aksjologiczne determinanty regulacji ujmujących partycypację publiczno-społeczną. Rozważania prowadzą do wyróżnienia wartości wspólnych dla całej dziedziny prawa oraz aksjologii powiązanej z rozwiązaniami skierowanymi na unormowanie szczególnych kategorii stosunków społecznych.

Ustaleniem pracy w tych rozważaniach jest wskazanie na związanie analizowanych regulacji ze sobą przez wyróżnienie ich celu oraz środków urzeczywistniających stanowisko prawodawcy (cennieść regulacji prawnych – s. 119). Ostatecznie – to wartości uylitarne kształtują zasady prawa, w tym zasadę partnerstwa publiczno-społecznego, której aksjologicznym filarem jest kategoria dobra wspólnego (s. 121). Ustawodawca zarazem w stanowionych normach prawnych promuje wartości, uznawane za trwale związane z określoną kategorią stosunków społecznych. Uznaję rozważania w omawianej części rozprawy za ważne nie tylko dla właściwej realizacji celów badawczych. Znajduję w nich także inspirację dla badań nad regulacjami prawno-administracyjnymi w innych dziedzinach aktywności administracji publicznej.

6. Ostatni szósty rozdział rozprawy zawiera analizy trzech podstawowych problemów, ważnych dla realizacji koncepcji i zamiarów badawczych – partnerstwa publiczno-społecznego, zasady partnerstwa publiczno-społecznego oraz uczestnictwa i współdziałania w kształtowaniu polityk publicznych. Każdy z tych problemów został omówiony wszechstronnie – przede wszystkim przez odniesienia do poprzedzających ustaleń (także przez ich rozwinięcie i pogłębienie) oraz sformułowanie poglądów na tematy wcześniej tylko pobieżnie wzmiankowane (good governance czy koncepcja administracji publicznej) oraz omawianie ich z uwzględnieniem wzajemnych zależności między nimi. W rozważaniach rozwinięto także omówione zagadnienia partycypacji społecznej przez wskazanie na nowe problemy badawcze (np. podział ról czy też solidarność, dialog i współpraca partnerów społecznych jako jeden z trzech filarów społecznej gospodarki rynkowej (s. 140 i n.). Najistotniejsze miejsce w ostatnim rozdziale

pracy zajmują rozważania, poświęcone partnerstwu publiczno-społecznemu. Autorka wykazała, że ustawodawca nadaje owemu partnerstwu w regulacjach prawno-administracyjnych wyraz normatywnie określonej odrębnej zasady prawa administracyjnego. Sankcjonuje tym samym obecność partnerstwa w życiu publicznym, podnosząc zarazem jego znaczenie do rangi dyrektywy ustawowej, która powinna determinować prawodawcę w wyborach koncepcji przy normatywnym określaniu udziału społeczeństwa w kształtowaniu polityk społecznych.

7. Wskazane wyżej wartości omawianej części rozprawy nie usuwają jednak także pewnych słabości czy niedoskonałości, które dostrzega uważny czytelnik. Przede wszystkim Autorka nie ustrzegła się pokusie opisowego przywoływania właściwych dla poruszanej w rozważaniach problematyki przepisów. Rejestrowanie stanowiska prawodawcy należy oczywiście oceniać pozytywnie, zwłaszcza jeżeli opatrzone są one odpowiednimi w ich charakterystykach uwagami, które służą ocenie przydatności omawianych regulacji prawnych, ich spójności treściowej czy też kompletności. Sprawozdawczy charakter rozważań nie inspirował do pozytywnej oceny, odnoszonej do ich treści, jeżeli nie jest wykorzystywany jako wprowadzenie do przyjmowania autorskich koncepcji teoretycznych czy też dla wzmocnienia formułowanych w pracy tez czy ustaleń. Zwłaszcza rozważania zamieszczone w punkcie 5.2. (Zasada partnerstwa-publicznoprawnego w rozporządzeniach Unii Europejskiej, 5.4 (Partnerstwo w języku aktów normatywnych czy 5.5 (Partnerstwo lokalnego współdziałania na rzecz rozwoju jako szczególna postać partnerstwa) nie sięgają miary wartości, które niewątpliwie przynależą do pozostałych analiz zamieszczonych w rozdz. IV pracy, co odnoszę przede wszystkim do zestawienia w punkcie 7 zintegrowanej koncepcji zasad prawa z zasadą partnerstwa publiczno-społecznego. Autorka prowadzi w tej części opracowania badania nad zakorzenieniem zasad prawa administracyjnego w systemach wartości, które – jak pisze (s. 204) – weryfikuje i zarazem zestawia ich ujęcia normatywne. Interesujące i inspirujące są zwłaszcza rozważania, w których wykorzystano dorobek teorii prawa na temat rozumowań prawniczych – w tym metody dedukcyjnej i indukcyjnej w celu ustalenia treści, właściwych dla partnerstwa lub współdziałania (s. 207 i n.). Posługiwanie się w badaniach procesami indukcyjnych uogólnień pozwala bowiem – zdaniem Autorki - na wyprowadzenie zasad prawa danej dziedziny prawa z regulacji szczegółowych – w tym w prawie administracyjnym zasady partnerstwa publiczno-społecznego.

Ocena syntetyczna rozdziału VI opracowania prowadzi zarazem do pewnego uogólnienia, które charakteryzuje całą rozprawę. Oceniam zawarte w niej ustalenia i wnioski pozytywnie, chociaż prowadzące do nich rozważania nie zawsze sięgają miary tych wartości, które charakteryzują opracowanie naukowe. Krótko mówiąc – rozprawa zawiera rozważania, które nie poddają się jednoznacznie pozytywnej ocenie z uwzględnieniem kryterium doniosłości naukowej ustaleń czy istotnego wkładu w rozwój nauki prawa administracyjnego. Moją pozytywną o niej ocenę wywodzę przede wszystkim z treści, które wyżej omówiłem. Przeważają one nad sprawozdawczymi, niekiedy ocierającymi się o banał, fragmentów wyżej wyróżnionych rozważań o ujęciach regulacyjnymi tekstów prawnych.

7. Dorobek naukowy Pani dr Agaty Barczewskiej-Dziobek uznaję za wartościowy i istotny dla postępów nauki prawa administracyjnego. Dominują w nim opracowania poświęcone relacjom między administracją publiczną oraz instytucjami społeczeństwa obywatelskiego. Autorka sformułowała własne i oryginalne ustalenia na temat roli administracji władczej oraz jej aktywności charakteryzowanej jako administracji świadczącej, konfrontując je ze stanowiskiem ustrojodawcy oraz ustawodawcy o roli jednostki czy instytucji reprezentujących jednostki (obywateli) w życiu publicznym (organizacje pozarządowe). W opracowaniach tych (pisanych licznie także we współautorstwie) wykorzystywano także dorobek innych niż nauki prawa administracyjnego dyscyplin naukowych – np. socjologii.

8. Dorobek Pani Habilitantki jest zróżnicowany przedmiotowo. Uwaga badawcza ogarniała bowiem nie tylko aspekty podmiotowe relacji między administracją publiczną i instytucjami społeczeństwa obywatelskiego. W opracowaniach uwzględniano także aspekty finansowe współpracy między administracją i organizacjami pozarządowymi, problemy prywatyzacji zadań publicznych czy formy oraz aspekty proceduralne dialogu i partnerstwa.

Znaczące miejsce w publikacjach Pani Habilitantki zajmują opracowania poświęcone roli samorządu terytorialnego i jego kategorii wobec wyzwań, które niesie prawodawstwo przez wzmacnianie instytucji społeczeństwa obywatelskiego w sprawowaniu władzy publicznej. Ważne miejsce w nauce prawa administracyjnego zajmują także opracowania Pani Agaty Barczewskiej-Dziobek poświęcone wybranym i szczegółowym problemom, które budzą zainteresowanie nauki prawa administracyjnego czy nauki administracji (prawo ochrony środowiska, współpraca transgraniczna, dyrektywy prakseologiczne w

stanowieniu prawa czy wreszcie wybrane problemy z pogranicza prawa administracyjnego oraz publicznego prawa gospodarczego).

Większość ocenianych opracowań zawiera treści ważne i oryginalne w ustalenia i wnioski. Nie bez znaczenia dla takiej oceny jest także ich publikacja w opracowaniach monograficznych zbiorowych – także redagowanych lub współredagowanych przez Panią Habilitantkę, a wydawanych przez prestiżowe wydawnictwa naukowe. Pośród tych opracowań znajdujemy trzy opublikowane w bazach zagranicznych. Autorka wskazała również na opracowania, które mają wartość dydaktyczną czy informacyjno-sprawozdawczą. Wprawdzie zajmują one w wykazie prac naukowych znaczące miejsce odnośnie ich liczby. Nie dominują one w dorobku naukowym A. Barczewskiej-Dziobek.

Widzę również aktywność Pani Habilitantki na polu współpracy naukowej czy organizacji nauki – w tym badań naukowych. Uczestniczy aktywnie (czynnie) w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, prezentując własne osiągnięcia naukowe w wygłaszanych referatach czy publikowanych głosach w dyskusji. Współorganizowała trzy konferencje naukowe. Uczestniczyła w jednym projekcie badawczym krajowym. Należy do trzech towarzystw naukowych.

Słabością, chociaż -moim zdaniem – nie przesądzającą o ocenie wizerunku naukowego Pani Agaty Barczewskiej-Dziobek są deficyty w przywoływaniu dorobku naukowego Pani Habilitantki (lista Journal Citation Reports; baza Web of Science; Indeks Hirsha). Spodziewam się jednak stopniowego rejestrowania dorobku naukowego nie tylko przez polskie, ale także zagraniczne ośrodki naukowe.

Uznaję osiągnięcia Pani Habilitantki w zakresie dydaktyki oraz organizacji działalności dydaktycznej za ważne dla Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego. Prowadzi zajęcia dydaktyczne (wykłady, konwersatoria, ćwiczenia) na różnych tokach studiów prawniczych i administracyjnych. Objęła obowiązki promotora 87 prac licencjackich oraz 18 prac magisterskich. Osiągnięcia w zakresie dydaktyki i organizacji działalności dydaktycznej odpowiadają wymaganiom odnoszonym do osoby ubiegającej się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

7. Rozprawa habilitacyjna dr Agaty Barczewskiej-Dziobek niewątpliwie stanowi oryginalne i samodzielne dzieło naukowe, którego treść spełnia wymagania określone w art. 16 przywołanej wyżej ustawy, a odnoszone do

wartości naukowej opracowania wskazanego jako podstawowe dla oceny tego dorobku po uzyskaniu stopnia doktora. Pogląd ten wywodzę z oceny, w której uwzględniam ogólne odniesienia do pracy (założenia i hipotezy oraz cele badawcze, metodę badań, układ pracy determinowany przedmiotem rozważań oraz wartość wyników badań) oraz wyniki analiz, poświęconych rozważaniom ujętym w poszczególnych rozdziałach. Uwzględniając ocenę dorobku naukowego oraz osiągnięcia w dydaktyce, a także aktywność w organizowaniu badań naukowych stwierdzam, że Pani dr Agata Barczewska-Dziobek spełnia kryteria określone w art. 16 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1789) oraz w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz.U. nr 196, poz. 1165). Wnoszę o nadanie Pani dr Agacie Barczewskiej-Dziobek stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

